

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

SITUAČNÍ A VÝHLEDOVÁ ZPRÁVA VČELY

2019

Český svaz včelařů, z. s.
Ministerstvo zemědělství
Ministerstvo financí – Generální ředitelství cel
Úřední věstník EU

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

Odbor státní správy lesů, myslivosti a rybářství MZe

Odborný editor:

Ing. Petr Chalupa, Ph.D., MZe

Ing. Petr Krejčík, MZe

Mgr. Jakub Mořický, MZe

Ředitel odboru:

Ing. Martin Žižka, Ph.D.

Odbor státní správy lesů, myslivosti a rybářství touto cestou děkuje za spolupráci všem uvedeným organizacím a jejich odborným pracovníkům.

Předkládaná situační zpráva navazuje na situační a výhledovou zprávu, která byla vydána v roce 2017.

Situační zprávy jsou k dispozici na oficiálních stránkách MZe na adrese: www.eagri.cz

Autor fotografie:

Radka Ingrová

Vydalo: Ministerstvo zemědělství, Těšnov 65/17, 110 00 Praha I

Internet: www.eagri.cz, e-mail: info@mze.cz

ISBN 978-80-7434-538-8, ISSN 1211-7692, MK ČR E 11003

Tisk: Ústav zemědělské ekonomiky a informací, www.uzei.cz

SITUAČNÍ
A VÝHLEDOVÁ
ZPRÁVA
VČELY

LISTOPAD
2019

OBSAH

Úvod	3
Souhrn	3
Zásahy státu	4
Základní ukazatele	11
Produkce a spotřeba medu	16

ÚVOD

Včelařství patří k jednomu ze základních odvětví v oblasti zemědělství. Včela medonosná, jako univerzální opylovatel, zajišťuje opylení nejen entomofilních (hmyzosubných) rostlin, ale velmi významně se podílí na zachování biodiverzity krajiny v přírodních ekosystémech. Chov včel je tedy významným přínosem pro celou společnost. V oblasti opylování hmyzosubných rostlin, ale i zachování biodiverzity krajiny, je přínos tohoto odvětví mnohdy srovnáván s výnosem z prodeje medu. Tyto hodnoty jsou však nepoměřitelné a neslučitelné, a to především z hlediska celospolečenského významu pro lidstvo. Produkce medu je jen malou součástí významu chovu včel jako takového. V rámci Evropské unie je přínos z chovu včel pro společnost vyčíslen částkou 14,2 miliardy EUR ročně. Je velmi důležité si uvědomit, že 84 % druhů rostlin a 76 % potravinové výroby je závislé na opylování včelami a současně chov včel zásadním způsobem přispívá k zachování ekonomického přínosu pro společnost, zachování ekologické rovnováhy v krajině a ochraně biologické rozmanitosti.

V září roku 2018 bylo v České republice evidováno přes 630 tisíc včelstev (dle evidence Českého svazu včelařů "ČSV"). V dlouhodobém měřítku je udržení počtu včelstev a včelařů také výsledkem systematické podpory včelařství ze strany ústředních orgánů státní správy. Ministerstvo zemědělství ve spolupráci se včelařskými spolky všestranně podporuje rozvoj oboru.

SOUHRN

V devadesátých letech 20. století došlo v ČR k významnému snížení stavů včelstev a počtu včelařů, způsobenému, na rozdíl od okolních států, důvody ekonomickými a nikoli zdravotními. Stav včelstev se podařilo díky ekonomické podpoře od státu i EU stabilizovat a v posledních letech i navyšovat. Na konci roku 2018 stavy včelstev dosáhly 650 622 a došlo i k nárůstu počtu chovatelů včel na 58 009 osob (dle ČSV). Pokračuje nárůst počtu mladších chovatelů s počtem do 15 včelstev.

V ČR se zatím výrazně neprojevil masový ztráty spojené s fenoménem CCD – hromadné úhyny včelstev. Spotřeba medu v ČR v roce 2017 dosáhla výše 1 kg na obyvatele.

Saldo zahraničního obchodu s včelím medem bylo dlouhodobě v roce 2017 i 2018 záporné. Dovezeno bylo v roce 2017 celkem 3 178 tun při průměrné ceně 67,20 Kč/kg. V roce 2018 již vidíme pokles v dovozu na 2 706 tun s průměrnou cenou 64,10 Kč/kg. Z ČR bylo v roce 2017 vyvezeno 1 540 tun medu při průměrné ceně 88,40 Kč/kg. V roce 2018 vývoz medu klesl na 1 060 tun za průměrnou cenu 90,20 Kč/kg. Mírný nárůst spotřeby medu v posledních letech lze přisuzovat hlavně většímu zájmu obyvatel o kvalitní produkty kupované přímo u chovatelů – a to jak formou prodeje „ze dvora“, tak na různých farmářských trzích. V neposlední řadě také tím, že novela veterinárních předpisů umožnila realizovat vytvořenou produkci v rámci maloobchodního prodeje po celém území ČR bez omezení. Podobný vliv může mít i dovoz baleného medu nadnárodními obchodními řetězci, které celoevropsky dodávají na trh med od svých osvědčených velkých dodavatelů.

Největšími dovozci do ČR byla v roce 2017 Ukrajina – 942 tun, Slovensko – 379 tun a Uruguay – 298 tun. V roce 2018 bylo dovezeno z Ukrajiny 616 tun medu, Moldavské republiky 392 tun a Slovenska 315 tun. Největšími odběrateli českého medu bylo v roce 2017 Německo – 588 tun, Slovensko – 516 tun a Francie – 246 tun. V roce 2018 se pak jednalo o Slovensko – 393 tun, Německo – 363 tun a Francii 184 tun.

ZÁSAHY STÁTU

I. Celní opatření

Celní sazby EU pro rok 2017 a 2018

Kód položky	Název	Smluvní %
04090000	Přírodní med	17,3
15219091	Včelí vosk a jiné hmyzí vosky, též rafinované nebo barvené	bez
15219099	Včelí vosk a jiné hmyzí vosky, též rafinované nebo barvené	2,5

2. Podpůrná opatření za sledované roky 2017/2018

2.1. Podpůrná opatření z prostředků ČR

Dotačními programy stát přispívá k udržování výrobního potenciálu zemědělství a jeho podílu na rozvoji venkova. Mezi podporované programy výhradně z národních zdrojů patří i podpora včelařství.

- Na základě § 1, § 2 a § 2d zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů, je poskytována dotace I.D – Podpora včelařství.

Tab. č. I Přehled dotací v dotačním programu I.D v letech 2013 až 2018.

rok	Žádost			Rozhodnutí				
	počet včelstev ke dni 1. 9.	žádost do 180 Kč (Kč)	žádost celkem na (Kč)	počet včelstev	částka na včelstvo (Kč)	přídělná dotace od MZe (Kč)	vráceno za počet včelstev	vráceno na MZe (Kč)
2013	550 099	180	99 017 820	550 099	138	75 913 662	626	86 388
2014	602 910	180	108 523 800	602 910	126	75 966 660	532	67 032
2015	596 313	180	107 336 340	574 202	128	75 832 576	718	91 904
2016	662 253	180	119 205 540	657 948	151	99 350 148	816	123 216
2017	635 807	180	114 445 260	635 807	156	99 185 892	989	154 284
2018	635 468	180	114 384 240	635 468	149	94 684 732	1 142	170 158

- Včelařství je podporováno i prostřednictvím státní dotační politiky vůči nestátním neziskovým organizacím. Včelařským spolkům jsou poskytovány finanční prostředky podle „Zásad vlády pro poskytování dotací ze státního rozpočtu ČR nestátním neziskovým organizacím ústředními organizacemi státní správy“, a to na základě předloženého projektu, který je v rámci výběrového řízení posuzován.
- Podpora formou dotace na udržování a využívání genetických zdrojů podle zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů, a prováděcích zásad ministerstva zemědělství je určena chovatelům včelích matek, udržujících a zlepšujících genetické zdroje včely medonosné kraňské.

2.2. Podpůrná opatření ze společných prostředků EU a ČR

Opatření ke zlepšení obecných podmínek pro produkci včelařských produktů a jejich uvádění na trh v EU jsou zavedena již od roku 2005. Tato opatření jsou realizována formou tříletých včelařských programů. Programové období 2017 až 2019 se řídí podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013, v platném znění, podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1306/2013, v platném znění, kterými je stanovena společná organizace zemědělských trhů a zvláštní ustanovení pro některé zemědělské produkty. Tato nařízení jsou upřesněna prováděcím předpisem, nařízením Komise (EU) č. 2015/1366, v platném znění.

Výše finančních prostředků na včelařská opatření financovaná z 50 % EU a z 50 % z národních prostředků je pro každé tříleté období (v členění na jednotlivé roky) určena zvláštním prováděcím rozhodnutím Komise o schválení programů na zlepšení produkce včelařských produktů a jejich uvádění na trh předložených členskými státy podle nařízení (ES) č. 1234/2007, v platném znění.

Pro stávající dotační období 2017 až 2019 byla vybrána následující opatření dotace EU jako **prioritní** a nejsou krácena:

Boj proti varroáze, Úhrada nákladů na rozборы medu, Obnova včelstev a podopatření Technická pomoc – vzdělávací akce (vedení včelařských kroužků dětí a mládeže).

Pro rok 2017 byla alokována částka 2 501 020 EUR, přičemž příspěvek EU mohl činit nejvýše 50 %, tj. 1 250 510 EUR. Ke stanovení částek v Kč byl uplatněn směnný kurz ECB ze dne 31. 12. 2016 ve výši 27,021 CZK/ EUR. Pro rok 2018 byla alokována částka 2 501 022 EUR, přičemž příspěvek EU mohl činit nejvýše 50 %, tj. 1 250 022 EUR. Ke stanovení částek v Kč byl uplatněn směnný kurz ECB ze dne 29. 12. 2017 ve výši 25,535 CZK/ EUR. Dotace v období 2017 až 2019 jsou poskytovány podle nařízení vlády č. 197/2005 Sb., o stanovení podmínek poskytnutí dotace na provádění opatření ke zlepšení obecných podmínek pro produkci včelařských produktů a jejich uvádění na trh, ve znění nařízení vlády č. 285/2007 Sb., č. 373/2010 Sb., č. 173/2011 Sb., č. 251/2013 Sb., č. 400/2013 Sb. a č. 237/2016 Sb.

Legislativa EU stanovuje osm základních opatření, kterými lze podpořit chov včel v jednotlivých členských zemích EU. Česká republika využívá pět následujících opatření (z nichž některá zahrnují ještě další podopatření):

Opatření technická pomoc zahrnuje dva na sobě nezávislé dotační okruhy, umožňující získat dotaci pořadatelům vzdělávacích akcí, zaměřených na vzdělávání včelařů a dotaci pro chovatele na pořízení nových zařízení na získávání a zpracování medu.

Průběh čerpání dotací za období r. 2013–2018 je uveden v tabulce č. 2. V roce 2017 se na toto opatření poskytly dotace ve výši 35,818 mil. Kč a podíl na celkově vyčerpaných dotacích dosáhl 53,1 %. Oprávněné nároky byly kráceny koeficientem 0,4359. V roce 2018 se na toto opatření poskytly dotace ve výši 25,569 mil. Kč a podíl na celkově vyčerpaných dotacích dosáhl 40,1 %. Oprávněné nároky byly kráceny koeficientem 0,3425.

- a) **Podopatření vzdělávání** – dotace je určena organizátorům vzdělávacích akcí na úhradu nákladů spojených s jejich pořádáním. Typy vzdělávacích akcí: praktické kurzy pro chovatele včel, semináře pro funkcionáře organizačních jednotek žadatele, přednášky pro chovatele včel a vedení včelařských kroužků pro děti a mládež. V roce 2017 bylo uspořádáno celkem 1 337 vzdělávacích akcí, na něž byla čerpána dotace ve výši téměř 4,5 mil. Kč. Pro budoucnost včelaření v ČR je důležité, že vzrůstá zájem o včelařské kroužky. Na vedení 125 včelařských kroužků byla v roce 2017 vyplacena dotace ve výši 1,9 mil. Kč. V roce 2018 bylo uspořádáno celkem 1 233 vzdělávacích akcí, na něž byla čerpána dotace ve výši 4,1 mil. Kč. Na vedení 128 včelařských kroužků byla vyplacena dotace ve výši 1,9 mil. Kč.
- b) **Podopatření pořízení zařízení** – zájem o tuto dotaci ze strany chovatelů včel je velký, podáno a následně postoupeno platební agentuře k vyřízení bylo přes 3 000 žádostí za každé období.
- c) **Podopatření dotace na pořízení nových úlů** – dotace byla poskytována pouze začínajícím včelařům od roku 2011 do roku 2016. V letech 2017 a 2018 už poskytována nebyla.

Opatření boj proti varroáze má za cíl snížení výdajů spojených s léčbou varroázy ve včelstvech nebo pokrytí části těchto výdajů. Pokud není toto parazitární onemocnění léčeno, způsobuje snížení výnosů včelích produktů a úhyn včelstev. Oslabení včelstev varroázou je jedním z důvodů pro rozšíření dalších přidružených onemocnění. Varroázu nelze zcela vymýtit a léčba včelstev povolenými přípravky je jediným prostředkem jak se vyhnout následkům tohoto onemocnění. Opatření boj proti varroáze zahrnuje dva na sobě nezávislé dotační okruhy:

- a) **Úhrada nákladů na léčiva** – je poskytována ve výši 70 % skutečně vynaložených nákladů na preventivní, léčebné nebo dezinfekční prostředky určené k ošetřování všech včelstev chovaných na území ČR.
- b) **Úhrada nákladů spojených s aplikací aerosolu** – dotace je určena osobám, které provádějí u chovatelů ošetření včelstev léčivou ve formě aerosol. Dotaci ve výši 10 Kč lze poskytnout na jedno včelstvo 1 x za jeden včelařský rok. Počet aplikací tohoto způsobu léčení je přímo úměrný počtu včelstev chovaných na území ČR.

V roce 2017 bylo téměř 26 mil. Kč použito na zlepšení zdravotního stavu včelstev prostřednictvím opatření „Boj proti varroáze“.

Výdaje na léčení včelstev v roce 2018 činily částku 30,1 mil. Kč a podíl na celkově vyčerpaných dotacích dosáhl 47,31 %. Je třeba konstatovat, že zdravotní stav včelstev ve srovnání s okolními státy je výrazně lepší a meziroční úhyny ve sledovaném období dlouhodobě nepřekračují výši cca 10 %. Výrazný nárůst výdajů na léčiva svědčí o zodpovědném přístupu chovatelů včel k udržení dlouhodobého zdravotního stavu včelstev a současně bylo vyhodnoceno hledisko zda nedochází k plýtvání poskytovanými léčivy. Z tohoto posouzení vyplynulo, že poskytnutá dotace ve výši 50 % objemu finančních prostředků je adekvátní potřebám na zachování optimálního zdravotního stavu včelstev.

Opatření racionalizace kočování – dotace je určena chovatelům včel, pokud chovají nejméně 20 včelstev evidovaných v databázi Českomoravské společnosti chovatelů ke dni 1. 9. příslušného včelařského roku a kteří kočují se včelstvy mimo trvalé stanoviště. Dotaci lze získat pouze na nákup nových zařízení sloužící k přesunu včelstev a jejich umístění mimo trvalé stanoviště. V roce 2017 se na toto opatření poskytly dotace ve výši 2,082 mil. Kč a podíl na celkově vyčerpaných dotacích dosáhl 3,1 %. Nároky u opatření „Racionalizace kočování“ bylo nutné v souvislosti s převisem alokované částky upravit koeficientem krácení ve výši 0,4359. V roce 2018 se na toto opatření poskytly dotace ve výši 1,588 mil. Kč a podíl na celkově vyčerpaných dotacích dosáhl 2,5 %.

Opatření úhrada nákladů na rozборы medu – v rámci tohoto opatření si může chovatel včel nechat provést u medu z vlastní produkce rozборы fyzikálně chemických vlastností nebo rozборы na přítomnost spór *Paenibacillus larvae*. Z hlediska čerpání objemu finančních prostředků se jedná o nejméně využívané dotační opatření.

Opatření obnova včelstev – cílem tohoto opatření je v ČR podpořit rozšíření chovu kvalitních včelích matek řádně evidovaných a odchovaných v souladu s podmínkami stanovenými Chovatelským řádem ČSV, Uzaného chovatelského sdružení včely medonosné kraňské. Od roku 2014 se dotace na jednu prodanou včelí matku zvýšila z 200 Kč na 300 Kč, avšak díky zvýšenému zájmu o čerpání dotací byl v roce 2015 uplatněn koeficient krácení dotace 0,6362. Kvůli tomu činila skutečná dotace na jednu prodanou včelí matku 191 Kč. V roce 2016 byl uplatněn koeficient krácení dotace 0,5958 a skutečná dotace na jednu prodanou včelí matku činila 179 Kč. Od roku 2017 bylo toto opatření zařazeno mezi prioritní, bylo upuštěno od krácení a dotace na jednu prodanou včelí matku činí 200 Kč.

Finanční prostředky jsou poskytovány pouze chovatelům matek, kteří jsou uvedeni na seznamu šlechtitelských chovů Uzaného šlechtitelského sdružení včely medonosné kraňské, kterým je Český svaz včelařů, z.s., a zabývají rozmnožováním, nebo přímo šlechtitelskou prací. Oprávněnost nároků příjemců na uvolňované prostředky jsou průběžně kontrolovány ze strany platební agentury.

Popsaný trend snižování výše dotace a další zkušenosti s dosavadním čerpáním dotací se promítly do nastavení podmínek čerpání včelařských „eurodotací“ v programovém období 2017 až 2019.

Pro zařízení, která si lze pořídit na zpracování medu a kočování včelstev platí maximální částky, jež lze uplatnit u jednotlivých pořizovaných zařízení. Maximální částka není výše nárokováné nebo přidělené dotace, jednotlivé požadavky jsou posuzovány z pohledu hospodárnosti a účelnosti pořízeného zařízení.

Legislativa EU nově zavedla uplatnění sankce v případě podvodu nebo hrubé nedbalosti při získání dotace. Doposud byl chovatel včel povinen v podobných případech dotaci pouze vrátit, nově je chovatel včel povinen uhradit i vyměřenou pokutu a v případě prodlevy i penále.

Tab. č. 2 Přehled čerpání dotací podle jednotlivých opatření (v tis. Kč) v letech 2013 až 2018.

OPATŘENÍ	2013	2014	2015	2016	2017	2018
technická pomoc	35 629	34 307	26 877	31 252	35 818	25 569
boj proti varroáze	18 932	17 238	27 513	23 263	2 082	1 588
racionalizace kočování	3 867	2 259	2 159	2 320	25 574	30 145
rozbory medu	494	678	712	693	3 532	5 635
obnova včelstev	7 286	9 465	7 414	5 394	507	847
celkové čerpání v Kč	66 208	63 947	64 675	62 922	67 513	63 784
možnost čerpání v Kč	66 212	63 947	64 675	62 922	67 513	63 784
čerpání v %	99,99	100	100	100	100	100

Jak je vidět z Tab. č. 2 – celkové čerpání dotací, MZe systematicky rozšiřuje podporu tohoto zemědělského odvětví a kofinancuje nemalé zdroje na rozvoj včelařství.

Tab. č. 3 Přehled čerpání dotací na opatření TECHNICKÁ POMOC (v tis. Kč) v letech 2013 až 2018.

I. OPATŘENÍ	podopatření	2013	2014	2015	2016	2017	2018
TECHNICKÁ POMOC	školení	5 649	4 991	4 880	5 016	3 846	3 332
	zařízení	27 465	26 465	19 689	23 935	31 972	22 237
	nové úly	2 515	2 851	2 308	2 301	-	-
celkové čerpání v tis. Kč	-	35 629	34 307	26 877	31 252	35 818	25 569
podíl na celkově vyčerpaných dotacích v %	-	53,8	53,6	41,6	49,7	53,1	40,1

Tab. č. 4 Přehled čerpání dotací na opatření BOJ POTIVARROÁZE (v tis. Kč) v letech 2013 až 2018.

2. OPATŘENÍ	podopatření	2013	2014	2015	2016	2017	2018
BOJ PROTIVARROÁZE	léky	15 746	13 800	23 759	19 607	19 453	27 598
	aerosol	3 186	3 438	3 754	3 656	6 121	2 547
	studie	-	-	-	-	-	-
celkové čerpání v tis. Kč	-	18 932	17 238	27 513	23 623	25 574	30 145
podíl na celkově vyčerpaných dotacích v %	-	28,6	26,9	42,5	36,9	37,9	47,3

Tab. č. 5 Přehled čerpání dotací na opatření RACIONALIZACE KOČOVÁNÍ (v tis. Kč) v letech 2013 až 2018.

3. OPATŘENÍ	podopatření	2013	2014	2015	2016	2017	2018
RACIONALIZACE KOČOVÁNÍ	kočování	-	-	-	-	-	-
	zařízení	3 867	2 259	2 159	2 320	2 082	1 588
celkové čerpání v tis. Kč	-	3 867	2 259	2 159	2 320	2 082	1 588
podíl na celkově vyčerpaných dotacích v %	-	5,8	3,5	3,3	3,7	3,1	2,5

Tab. č. 6 Přehled čerpání dotací na opatření ROZBORY MEDU (v tis. Kč) v letech 2013 až 2018.

4. OPATŘENÍ	2013	2014	2015	2016	2017	2018
ROZBORY MEDU	494	678	712	693	507	847
celkové čerpání v tis. Kč	494	678	712	693	507	847
podíl na celkově vyčerpaných dotacích v %	0,7	1	1,1	1,1	0,7	1,3

Tab. č. 7 Přehled čerpání dotací na opatření OBNOVA VČELSTEV (v tis. Kč) v letech 2013 až 2018.

5. OPATŘENÍ	podopatření	2013	2014	2015	2016	2017	2018
OBNOVA VČELSTEV	prodej matek	7 282	9 465	7 414	5 394	3 532	5 635
	pořízení úlů	4	-	-	-	-	-
celkové čerpání v tis. Kč	-	7 286	9 465	7 414	5 394	3 532	5 635
podíl na celkově vyčerpaných dotacích v %	-	11	14,8	11,5	8,6	5,2	8,8

3. Legislativa sektoru chovu včel

- **Zákon č. 326/2004 Sb.**, o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů (rostlinolékařský zákon), ve znění pozdějších předpisů (změna k 1.12.2017).
- **Zákon č. 110/1997 Sb.**, o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- **Zákon č. 252/1997 Sb.**, o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů.
- **Zákon č. 350/2011 Sb.**, o chemických látkách a chemických přípravcích a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- **Zákon č. 166/1999 Sb.**, o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů (změna k 1.1.2018).
- **Zákon č. 115/2000 Sb.**, o poskytování náhrad škod způsobených vybranými zvláště chráněnými živočichy, ve znění pozdějších předpisů.
- **Zákon č. 154/2000 Sb.**, o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat a o změně některých souvisejících zákonů (plemenářský zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- **Zákon č. 242/2000 Sb.**, o ekologickém zemědělství a o změně zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (změna 1.7.2017).
- **Zákon č. 256/2000 Sb.**, o Státním zemědělském intervenčním fondu a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- **Zákon č. 378/2007 Sb.**, o lécivech a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- **Zákon č. 89/2012 Sb.**, občanský zákoník (změna 1.12.2018).
- **Zákon č. 586/1992 Sb.**, o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.
- **Vyhláška č. 76/2003 Sb.**, kterou se stanoví požadavky pro přírodní sladidla, med, cukrovinky, kakaový prášek a směsi kakaa s cukrem, čokoládu a čokoládové bonbony, ve znění pozdějších předpisů.
- **Vyhláška č. 289/2007 Sb.**, o veterinárních a hygienických požadavcích na živočišné produkty, které nejsou upraveny přímo použitelnými předpisy ES, ve znění pozdějších předpisů.
- **Vyhláška č. 344/2008 Sb.**, o používání, předepisování a výdeji léčivých přípravků při poskytování veterinární péče, ve znění pozdějších předpisů.
- **Vyhláška č. 448/2006 Sb.**, o provedení některých ustanovení plemenářského zákona, ve znění pozdějších předpisů.
- **Vyhláška č. 38/2001 Sb.**, o hygienických požadavcích na výrobky určené pro styk s potravinami a pokrmy, ve znění pozdějších předpisů.
- **Vyhláška č. 16/2006 Sb.**, kterou se provádějí některá ustanovení zákona o ekologickém zemědělství, ve znění pozdějších předpisů.
- **Vyhláška č. 136/2004 Sb.**, kterou se stanoví podrobnosti označování zvířat a jejich evidence a vidence hospodářství a osob stanovených plemenářským zákonem, ve znění pozdějších předpisů.
- **Vyhláška č. 327/2012 Sb.**, o ochraně včel, zvěře, vodních organismů a dalších necílových organismů při použití přípravků na ochranu rostlin, ve znění pozdějších předpisů (změna 26.12.2017).
- **Vyhláška č. 32/2012 Sb.**, o přípravcích a dalších prostředcích na ochranu rostlin, ve znění pozdějších předpisů (předpis zrušen k 13.7.2018 a nahrazen 132/2018 Sb.).

- **Vyhláška č. 299/2003 Sb.**, o opatřeních pro předcházení a zdolávání nákaz a nemocí přenosných ze zvířat na člověka, ve znění pozdějších předpisů (změna 22.2.2018).
- **Vyhláška č. 72/2017 Sb.**, o genetických zdrojích zvířat.
- **Nařízení vlády č. 197/2005 Sb.**, o stanovení podmínek poskytnutí dotace na provádění opatření ke zlepšení obecných podmínek pro produkci včelařských produktů a jejich uvádění na trh, ve znění nařízení vlády č. 373/2010 Sb., 173/2011 Sb. a 251/2013 Sb., č. 400/2013 Sb. a č. 237/2016 Sb.

Správní předpisy (pravidla k podporám)

- **Zásady vlády č. 92** pro poskytování dotací ze státního rozpočtu České republiky nestátním neziskovým organizacím ústředními orgány státní správy, které jsou přílohou k usnesení vlády ze dne 1. února 2010.
- **Zásady Ministerstva zemědělství**, kterými se stanovují podmínky pro poskytování a čerpání finančních podpor formou dotací na udržování a využívání genetických zdrojů pro zemědělství v platném znění.
- **Zásady Ministerstva zemědělství**, kterými se stanovují podmínky pro poskytování finančních podpor formou dotací na základě podpůrných programů podle zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství v platném znění.
- **Zákon č. 500/2004 Sb.**, správní řád, ve znění pozdějších předpisů (změna 1.11.2018).

ZÁKLADNÍ UKAZATELE

Tab. č. 8 Vývoj počtu včelařů a včelstev v letech 1990 až 2018.

Rok	Počet včelařů	Počet včelstev
1990	79 797	807 429
1991	78 456	766 466
1992	76 314	729 758
1993	73 401	685 324
1994	70 534	630 026
1995	65 805	622 336
1996	61 428	537 136
1997	58 647	510 363
1998	57 280	542 161
1999	57 622	564 981
2000	55 245	534 814
2001	53 315	537 226
2002	53 315	517 743
2003	50 940	477 743
2004	50 109	556 853
2005	49 824	551 681
2006	48 678	525 560
2007	47 966	520 084
2008	45 604	461 086
2009	46 033	497 946
2010	46 573	528 186
2011	48 057	565 419
2012	48 132	540 705
2013	50 471	553 040
2014	53 447	603 392
2015	54 416	596 313
2016	56 921	662 253
2017	57 380	649 530
2018	58 009	650 622

Pramen: ČSV CIS

Od roku 1993 trval pokles stavů včelstev až do roku 2008. Základní příčinou poklesu včelstev v ČR byla nízká ekonomická rentabilita. Teprve v roce 2008 se podařilo zastavit pokles stavů včelstev a začalo docházet k mírnému nárůstu. Nárůst byl způsoben hlavně kategorií chovatelů nad 30 včelstev, kde se mezi roky 1996 a 1999 zvýšil počet chovaných včelstev až o 28 673, tj. o 31 %. Ostatní chovatelé se vrátili přibližně na úroveň roku 1996. Po roce 1999 došlo znovu k poklesu stavů včelstev až na 477 743 v roce 2003.

Díky dotaci na obnovení včelstev se podařilo stavy mezi roky 2003 a 2004 navýšit o téměř 80 tisíc na 556 853. Od roku 2004 docházelo opět k mírnému poklesu. Tato situace byla způsobena výrazným poklesem výkupních cen medu. Pouze díky dotacím podle titulu I.D umožněním přímého prodeje medu „ze dvora“ podle veterinárního zákona a dotacemi podle nařízení vlády č. 197/2005 Sb., nebyl pokles větší. Počty včelstev se podařilo zachovat i v roce 2007. Ovšem v zimním období 2007/2008 byla ČR stejně jako ostatní střeoevropské státy postižena masivním úhynem včelstev, způsobeným přemnožením roztoče *Varroa destructor*. Stav se snížily ještě pod úroveň roku 2003 – dosáhly počtu celkem 461 086. Vzniklá situace vedla k vyhlášení mimořádné podpory na obnovu včelstev za uhynulá včelstva. Tato opatření se velmi osvědčila, v roce 2010 bylo dosaženo stavu 528 186 včelstev a v roce 2011 dokonce 565 419 včelstev, tedy nejvíce od roku 1995. Vlivem nepříznivého klimatického vývoje na přelomu let 2011/2012 stavy mírně poklesly na 540 705 včelstev. Od roku 2012 dochází k pravidelnému zvyšování počtu včelstev i včelařů. Výjimku tvořil rok 2015, kdy došlo k poklesu zhruba o 7 000 včelstev. Příčinou opět byly úhyny způsobené roztočem *Varroa destructor*. V roce 2016 došlo k výraznému navýšení počtu včelstev o více než 60 tisíc až na počet 662 253 včelstev. V roce 2017 došlo opět k poklesu počtu včelstev na 649 530. Rok 2018 nepřinesl výraznější změny. Z uvedeného přehledu je patrná aktuální nákazová situace vyznačující se plošnými úhyny na varroázu v daném období. Dochází ke skokovému snížení počtů včelstev i chovatelů. Úhyny nejsou zapříčiněny pouze varroázou, ale svůj podíl mají i virová onemocnění. Za plošným úhynem se většinou skrývá soubor vlivů zahrnující přemnožení roztoče *Varroa destructor*, virová onemocnění, stress, nízká kvalita a úživnost. Faktorem, který ovlivňuje chov včel, jsou nejen klimatické podmínky ovlivňující skladbu zdrojů snůšky v průběhu roku, ale také druhová jednotvárnost nabízené včelí pastvy.

Tab. č. 9 Vývoj počtu včelařů a včelstev v letech 2013 až 2018 dle zařazení.

Rok	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Členů ČSV	47 505	49 045	49 610	51 622	54 654	55 030
Mimo ČSV	1 365	1 460	1 611	2 268	2 726	2 979
Včelaři ČSV bez včel	1 601	2 942	3 195	3 031	3 625	3 936
Včelařů celkem*	48 870	50 505	51 221	53 890	57 380	58 009
Včelstev celkem	553 040	603 392	596 313	662 253	649 530	650 622

Pramen: ČSV CIS

Poznámka: * do počtu včelařů celkem nejsou započítáni včelaři ČSV bez včel

Tab. č. 10 Přehled počtu včelařů organizovaných v ČSV podle kategorií v letech 2013 až 2018.

Včelaři	Rok					
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
1–5 včelstev	18 725	18 461	19 566	18 433	19 852	19 952
6–10 včelstev	13 844	14 482	14 177	15 319	14 794	14 708
11–15 včelstev	5 820	6 181	5 909	6 617	6 185	6 066
16–30 včelstev	6 185	6 648	6 570	7 366	6 800	6 711
31–100 včelstev	2 707	3 053	3 088	3 534	3 253	3 213
101–150 včelstev	118	102	126	158	128	125
Nad 150 včelstev	106	118	107	109	102	106
Celkem	47 505	49 045	49 543	51 536	51 114	50 881

Pramen: ČSV CIS

Tab. č. 11 Přehled počtu včelstev organizovaných v ČSV podle kategorií v letech 2013 až 2018.

Včelstva	Rok					
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
1–5 včelstev	65 188	66 895	67 661	65 827	69 133	69 312
6–10 včelstev	160 613	113 755	109 542	118 747	114 555	113 347
11–15 včelstev	75 073	81 047	75 850	85 026	79 423	78 033
16–30 včelstev	133 524	144 851	141 973	159 242	146 867	144 709
31–100 včelstev	115 036	136 262	137 064	158 522	146 720	146 297
101–150 včelstev	14 599	12 796	15 853	20 017	16 184	15 867
Nad 150 včelstev	27 104	32 454	28 591	29 261	31 332	27 419
Celkem	537 137	588 060	576 534	636 642	604 214	594 984

Pramen: ČSV CIS

Tab. č. 12 Počty matek odchovaných mimo šlechtitelské chovy podle krajů v letech 2013 až 2018.

Kraj	Matky mimo vyšší chovy					
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Praha	70	657	438	850	1 170	939
Středočeský	1 314	14 679	16 453	21 087	18 697	19 702
Jihočeský	2 899	13 217	10 959	12 843	12 152	12 000
Plzeňský	1 618	9 324	9 474	10 291	10 980	9 474
Karlovarský	930	2 729	3 044	3 512	3 100	2 905
Ústecký	1 181	5 044	3 963	5 891	4 659	4 960
Liberecký	1 215	3 767	3 268	4 017	3 212	3 663
Královéhradecký	1 999	7 547	6 920	8 746	7 352	8 080
Pardubický	2 453	8 627	8 611	9 873	8 079	8 793
Vysočina	2 832	11 274	11 669	11 816	11 566	12 294
Jihomoravský	3 796	17 225	16 807	26 047	16 810	15 948
Zlínský	1 970	7 683	6 715	7 970	6 850	7 682
Olomoucký	3 410	8 362	9 543	11 574	10 729	8 881
Moravskoslezský	5 622	14 904	14 336	17 594	13 830	15 493
Celkem	31 309	125 039	122 200	152 111	129 186	130 814

Pramen: ČSV CIS

Tab. č. 13 Přísun včelstev k plodinám a do lesů podle krajů v letech 2013 až 2018.

Kraj	Přísuny včelstev k plodinám						Přísuny včelstev do lesů					
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Praha	0	56	210	7	95	87	0	4	196	0	94	96
Středočeský	163	3 435	1 987	3 544	1 743	756	69	454	375	526	788	207
Jihočeský	211	1 202	784	886	747	439	250	811	736	846	698	557
Plzeňský	51	929	923	1 010	721	658	78	826	911	1 515	853	10 836
Karlovarský	40	33	68	96	89	54	55	28	44	39	65	70
Ústecký	546	2 440	2 551	2 114	1 101	723	141	239	272	316	184	245
Liberecký	95	232	486	446	268	496	21	174	247	279	242	258
Královéhradecký	136	1 437	1 312	1 431	1 447	1 536	175	609	579	572	626	545
Pardubický	273	1 349	539	997	871	462	185	778	674	645	557	248
Vysočina	377	1 096	1 216	1 140	1 181	1 227	108	600	768	708	681	1 078
Jihomoravský	1 385	6 752	6 549	7 075	6 863	5 317	799	4 075	3 968	4 039	4 321	3 589
Zlínský	221	569	262	599	494	681	171	458	286	478	239	389
Olomoucký	323	1 034	882	1 325	608	767	339	861	820	1 030	562	571
Moravskoslezský	71	1 437	1 520	1 518	1 047	1 065	692	1 357	1 352	1 033	1 248	1 164
Celkem	4 531	22 001	19 289	22 188	17 275	14 268	3 083	11 274	11 228	12 026	11 158	19 853

Pramen: ČSV CIS

Tab. č. 14 Celkový přísun včelstev k plodinám a do lesů podle krajů v letech 2013 až 2018.

Kraj	Celkový přísun včelstev					
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Praha	0	60	406	7	189	183
Středočeský	232	3 889	2 362	4 070	2 531	963
Jihočeský	461	2 013	1 520	1 732	1 445	996
Plzeňský	129	1 755	1 834	2 525	1 574	1 741
Karlovarský	95	61	112	135	154	124
Ústecký	687	2 679	2 823	2 430	1 285	968
Liberecký	116	406	733	725	510	754
Královéhradecký	311	2 046	1 891	2 003	2 073	2 081
Pardubický	458	2 127	1 213	1 642	1 428	710
Vysočina	485	1 696	1 984	1 848	1 862	2 305
Jihomoravský	2 184	10 827	10 517	11 114	11 184	8 906
Zlínský	392	1 027	548	1 077	733	1 070
Olomoucký	662	1 895	1 702	2 355	1 170	1 338
Moravskoslezský	1 402	2 794	2 872	2 551	2 295	2 229
Celkem	7 614	33 275	30 517	34 214	28 433	24 368

Pramen: ČSV CIS

S účinností od 1.9.2013 byl schválen nový chovatelský řád ČSV, který stanovuje dva typy chovů – rozmnožovací chovy a vyšší šlechtitelské chovy Uzaného chovatelského sdružení včely medonosné kraňské.

Tab. č. 15 Počty rozmnožovacích a šlechtitelských chovů a počty odchovaných matek v letech 2013 až 2018.

Rok	Počet rozmnožovacích chovů	Odchováno matek	Počet šlechtitelských chovů	Odchováno matek	Celkem chovů	Celkem odchováno matek
2013	73	16 222	48	20 190	121	36 412
2014	40	19 486	48	25 593	88	45 079
2015	28	20 626	48	24 297	76	44 923
2016	20	10 266	47	23 177	67	33 443
2017	16	7 189	41	17 962	57	25 151
2018	17	9 830	32	19 600	49	29 430

Pramen: ČSV CIS

Na území České republiky působilo v chovatelské sezoně roku 2018 17 aktivních rozmnožovacích a 32 vyšších šlechtitelských chovů, rozchovávajících výhradně včelu kraňskou, *Apis Mellifera Carnica*. Činnost těchto chovů koordinuje Český svaz včelařů, z. s. jako Uzané chovatelské sdružení pro včelu medonosnou kraňskou. Úroveň chovatelské práce v ČR je na vysoké světové úrovni. Přes podporu státu na nákup matek je však obměna matek a náhrada za uhynulá včelstva dosud nedostatečná. Ani v uplynulém období se situace nezměnila. Tyto chovy dodaly chovatelům včel v roce 2017 celkem 25 151 matek a v roce 2018 celkem 29 430 matek.

Jedním z faktorů, který nepříznivě ovlivňuje české včelařství, je relativně nízká spotřeba včelích produktů, zvláště medu. V ČR se spotřeba medu pohybuje kolem 1 kg na obyvatele za rok. Produkce medu se v posledních letech výrazně nemění. V posledních dvou letech dosahuje hodnoty kolem 9 000 tun.

Dosažené hodnoty produkce medu v uvedeném období nevykazují zásadních odchylek od hodnot produkce uváděných za minulá období. V rámci ČR jsou zaznamenávány lokálně příznivé a nepříznivé snůškové podmínky v návaznosti na klima a úživnost daného regionu. Z dlouhodobého hlediska je produkce medu v ČR na výši, která pokrývá potřeby obyvatel.

PRODUKCE A SPOTŘEBA MEDU

Tab. č. 16 Vývoj produkce medu a vosku od roku 1993 do roku 2018.

Rok	Počet včelstev	Průměrný výnos kg/včelstvo		Celkový výnos (tuny)	
		Med	Vosk	Med	Vosk
1993	685 321	11,11	0,240	7 616,60	167,60
1994	630 026	12,30	0,240	7 750,00	152,30
1995	622 336	11,68	0,260	7 266,80	161,10
1996	537 136	9,91	0,290	5 321,60	156,40
1997	510 363	9,00	0,270	4 532,00	119,00
1998	542 161	13,80	0,230	7 500,00	125,00
1999	564 981	13,00	0,280	7 318,00	159,00
2000	534 814	13,89	0,270	7 500,00	150,00
2001	537 266	11,63	0,340	6 300,00	186,00
2002	517 743	10,94	0,370	5 883,10	186,60
2003	477 743	13,19	0,430	6 303,20	284,90
2004	556 853	13,90	0,430	7 738,00	238,10
2005	551 681	15,17	0,470	8 371,00	257,00
2006	525 560	17,22	0,500	9 051,00	262,40
2007	520 084	16,28	0,530	8 466,30	274,40
2008	461 086	13,18	0,510	6 078,10	235,20
2009	497 946	13,84	0,480	6 891,60	236,30
2010	528 186	14,11	0,450	7 454,60	239,70
2011	569 419	19,99	0,540	11 301,60	302,70
2012	540 705	13,56	0,510	7 331,90	275,70
2013	553 040	14,58	0,502	8 063,00	277,90
2014	603 392	11,87	0,420	7 162,50	253,50
2015	596 313	15,48	0,480	9 228,10	288,10
2016	662 253	15,27	0,440	10 113,34	292,60
2017	635 824	14,69	0,470	9 339,10	299,91
2018	629 521	14,24	0,480	8 966,20	301,70

Pramen: ČSV CIS

Produkce a spotřeba medu v ČR

Spotřeba medu má z dlouhodobého hlediska setrvalý stav. Tento stav není pozitivní ani z pohledu včelařů ani z pohledu konečného spotřebitele, který nevyužívá všechny pozitivní účinky tohoto jedinečného přírodního produktu. Snahou je zvýšení spotřeby medu, a to kromě tradičního balení medu i větším výběrem výrobků, které obsahují med, jako jsou např. směsi ovoce s medem, masné výrobky (šunky, paštiky), pekárenské výrobky (perníčky a jiné pečivo) a různé druhy medoviny.

Tab. č. 17 Spotřeba medu v ČR v letech 2005 až 2013 (v kg).

Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
kg	0,6	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,8	0,7	0,7	0,7	1,0	1,0	1,0	1,0

Velmi důležitá je pro chovatele včel i spotřebitelská cena medu, která se postupně zvyšuje a již v prosinci 2015 překonala hranici 200 Kč za kilogram medu. Díky tomuto vývoji se zvyšuje ekonomika chovu včel i zájem o včelaření, a to jak rekreační, tak komerční. V následující tabulce můžeme pozorovat zřetelné kolísání ceny medu v průběhu roku v návaznosti na poměr poptávky a nabídky, ovlivněné především v letních měsících a možnými dovozy medu ze zahraniční produkce.

Tab. č. 18 Vývoj ceny medu (v Kč) v letech 2013 až 2018.

Měsíc	2013	2014	2015	2016	2017	2018
leden	143,81	157,20	176,79	205,79	211,32	211,18
únor	145,48	160,80	180,93	204,92	207,69	208,24
březen	143,90	165,45	182,07	209,37	212,31	204,73
duben	148,85	163,56	186,11	214,63	202,84	207,77
květen	151,08	168,50	187,94	216,36	210,62	208,96
červen	150,48	165,88	182,89	216,71	211,61	207,97
červenec	151,20	167,28	187,15	214,76	210,78	206,12
srpen	152,09	169,13	185,93	205,41	209,93	204,46
září	152,04	169,18	191,02	203,12	207,14	199,09
říjen	150,77	170,62	186,57	205,92	207,49	200,66
listopad	152,17	176,44	186,56	203,58	206,02	202,24
prosinec	156,74	178,33	202,45	207,15	205,38	202,30

Zahraniční obchod se včelím medem a včelím voskem

S narůstajícím dovozem, zvláště velmi levných medů u kterých kvalita odpovídá dovozní ceně, může dojít k ohrožení tuzemského chovu včel zavlečením různých nebezpečných nákaz. To platí také pro dovoz vosku, který nepodléhá veterinární kontrole.

Tab. č. 19 Vývoz přírodního medu (0409) a včelího vosku (1521 9091, 99) v tunách v letech 2013 až 2018.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Med přírodní	1 526	1 184	906	1 416	1 540	1 060
Včelí vosk	0,8	1,3	0,6	0,4	65,0	57,3

Tab. č. 20 Dovoz přírodního medu (0409) a včelího vosku (1521 9091, 99) v tunách v letech 2013 až 2018.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Med přírodní	2 086	2 544	2 945	1 776	3 177	2 706
Včelí vosk	40,5	41,8	40,6	27,2	118,0	111,4

Tab. č. 21 Saldo zahraničního obchodu s medem v tunách v letech 2013 až 2018.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Vývoz	1 526	1 184	906	1 416	1 540	1 060
Dovoz	2 086	2 544	2 945	1 776	3 177	2 706
Saldo	-560	-1 360	-2 039	-360	-1 637	-1 646

Tab. č. 22 Zahraniční obchod s medem podle bilance v peněžním vyjádření – uvedeno 10 zemí s největší bilancí.

Období	Kód zboží	Název zboží	Kód země	Název země	Stat. hodnota CZK (tis.)
2013	4090000	Přírodní med	UA	Ukrajina	-36 501
2013	4090000	Přírodní med	UY	Uruguay	-11 291
2013	4090000	Přírodní med	BG	Bulharsko	-10 048
2013	4090000	Přírodní med	DE	Německo	-9 339
2013	4090000	Přírodní med	ES	Španělsko	-8 343
2013	4090000	Přírodní med	SV	Salvador	-8 235
2013	4090000	Přírodní med	CN	Čína	-6 947
2013	4090000	Přírodní med	MV	Moldavská republika	-6 604
2013	4090000	Přírodní med	CL	Chile	-4 439
2013	4090000	Přírodní med	GT	Guatemala	-2 334
Součet:					-104 081
2014	4090000	Přírodní med	UA	Ukrajina	-71 637
2014	4090000	Přírodní med	CN	Čína	-17 560
2014	4090000	Přírodní med	ES	Španělsko	-15 683
2014	4090000	Přírodní med	UY	Uruguay	-10 344
2014	4090000	Přírodní med	BE	Belgie	-8 771
2014	4090000	Přírodní med	GT	Guatemala	-8 184
2014	4090000	Přírodní med	MD	Moldavská republika	-5 590
2014	4090000	Přírodní med	NZ	Nový Zéland	-3 269
2014	4090000	Přírodní med	GB	Spojené království	-2 738
2014	4090000	Přírodní med	AT	Rakousko	-1 757
Součet:					-145 533
2015	4090000	Přírodní med	UA	Ukrajina	-67 635
2015	4090000	Přírodní med	UY	Uruguay	-36 036
2015	4090000	Přírodní med	CN	Čína	-29 479
2015	4090000	Přírodní med	CL	Chile	-23 946
2015	4090000	Přírodní med	DE	Německo	-11 132
2015	4090000	Přírodní med	MD	Moldavská republika	-8 917
2015	4090000	Přírodní med	NZ	Nový Zéland	-6 537
2015	4090000	Přírodní med	ES	Španělsko	-6 330
2015	4090000	Přírodní med	TR	Turecko	-3 006
2015	4090000	Přírodní med	AT	Rakousko	-2 589
Součet:					-171 661

Období	Kód zboží	Název zboží	Kód země	Název země	Stat. hodnota CZK (tis.)
2016	4090000	Přírodní med	UA	Ukrajina	-21 428
2016	4090000	Přírodní med	UY	Uruguay	-13 497
2016	4090000	Přírodní med	ES	Španělsko	-11 328
2016	4090000	Přírodní med	CL	Chile	-8 600
2016	4090000	Přírodní med	CN	Čína	-6 086
2016	4090000	Přírodní med	AR	Argentina	-4 235
2016	4090000	Přírodní med	RO	Rumunsko	-4 068
2016	4090000	Přírodní med	NZ	Nový Zéland	-4 027
2016	4090000	Přírodní med	NL	Nizozemsko	-2 449
2016	4090000	Přírodní med	HU	Maďarsko	-2 149
Součet:					-77 867
2017	4090000	Přírodní med	UA	Ukrajina	-40 287
2017	4090000	Přírodní med	UY	Uruguay	-18 528
2017	4090000	Přírodní med	CL	Chile	-16 470
2017	4090000	Přírodní med	ES	Španělsko	-14 619
2017	4090000	Přírodní med	MD	Moldavská republika	-13 766
2017	4090000	Přírodní med	BG	Bulharsko	-9 483
2017	4090000	Přírodní med	MX	Mexiko	-9 139
2017	4090000	Přírodní med	CN	Čína	-5 864
2017	4090000	Přírodní med	RO	Rumunsko	-5 537
2017	4090000	Přírodní med	HU	Maďarsko	-5 462
Součet:					-139 155
2018	4090000	Přírodní med	UA	Ukrajina	-28 771
2018	4090000	Přírodní med	MD	Moldavská republika	-20 597
2018	4090000	Přírodní med	ES	Španělsko	-9 962
2018	4090000	Přírodní med	UY	Uruguay	-8 440
2018	4090000	Přírodní med	HU	Maďarsko	-7 394
2018	4090000	Přírodní med	CN	Čína	-7 184
2018	4090000	Přírodní med	RO	Rumunsko	-6 896
2018	4090000	Přírodní med	AR	Argentina	-6 736
2018	4090000	Přírodní med	MX	Mexiko	-5 540
2018	4090000	Přírodní med	CL	Chile	-4 674
Součet:					-96 232

Vysvětlivky: záporné hodnoty – pasivní obchodní bilance – převažuje dovoz do ČR
kladné hodnoty – aktivní obchodní bilance – převažuje vývoz z ČR

Tab. č. 23 Dovoz medu podle zemí od roku 2013 do roku 2018 – uvedeno 10 zemí s největším podílem dovozu medu.

Období	Kód zboží	Název zboží	Kód země	Název země	Netto (kg)	Stat. hodnota CZK (tis.)	Kč/kg
2013	4090000	Přírodní med	UA	Ukrajina	650 863	36 501	56,08
2013	4090000	Přírodní med	DE	Německo	287 705	31 352	108,97
2013	4090000	Přírodní med	UY	Uruguay	183 445	11 291	61,55
2013	4090000	Přírodní med	CN	Čína	168 200	6 947	41,30
2013	4090000	Přírodní med	BG	Bulharsko	164 733	11 521	69,94
2013	4090000	Přírodní med	MD	Moldavská republika	137 881	7 785	58,46
2013	4090000	Přírodní med	SV	Salvador	119 700	8 235	68,80
2013	4090000	Přírodní med	ES	Španělsko	98 417	8 341	84,75
2013	4090000	Přírodní med	CL	Chile	64 432	4 439	68,89
2013	4090000	Přírodní med	SK	Slovensko	53 749	3 766	70,07
Součet:					1 929 125	130 178	68,88
2014	4090000	Přírodní med	UA	Ukrajina	1 104 165	73 220	66,31
2014	4090000	Přírodní med	CN	Čína	374 589	17 560	46,88
2014	4090000	Přírodní med	DE	Německo	206 766	26 200	126,71
2014	4090000	Přírodní med	UY	Uruguay	145 655	10 344	71,01
2014	4090000	Přírodní med	ES	Španělsko	125 336	15 683	125,13
2014	4090000	Přírodní med	GT	Guatemala	120 600	8 184	67,86
2014	4090000	Přírodní med	BE	Belgie	118 356	8 771	74,11
2014	4090000	Přírodní med	MD	Moldavská republika	85 777	5 590	65,17
2014	4090000	Přírodní med	SK	Slovensko	77 704	6 695	86,16
2014	4090000	Přírodní med	PL	Polsko	43 013	2 958	68,77
Součet:					2 401 961	175 205	79,56
2015	4090000	Přírodní med	UA	Ukrajina	1 072 735	68 725	64,07
2015	4090000	Přírodní med	CN	Čína	579 871	29 498	50,87
2015	4090000	Přírodní med	UY	Uruguay	396 788	36 036	90,82
2015	4090000	Přírodní med	DE	Německo	245 595	33 627	136,92
2015	4090000	Přírodní med	CL	Chile	227 165	23 946	105,41
2015	4090000	Přírodní med	MD	Moldavská republika	116 152	8 917	76,77
2015	4090000	Přírodní med	SK	Slovensko	115 976	8 932	77,02
2015	4090000	Přírodní med	ES	Španělsko	51 265	6 331	123,50
2015	4090000	Přírodní med	TR	Turecko	43 213	3 006	69,56
2015	4090000	Přírodní med	NL	Nizozemsko	23 319	1 583	67,89
Součet:					2 872 079	220 601	86,28

Období	Kód zboží	Název zboží	Kód země	Název země	Netto (kg)	Stat. hodnota CZK (tis.)	Kč/kg
2016	4090000	Přírodní med	UA	Ukrajina	480 982	26 262	54,60
2016	4090000	Přírodní med	UY	Uruguay	236 542	13 497	57,06
2016	4090000	Přírodní med	DE	Německo	227 161	34 234	150,70
2016	4090000	Přírodní med	SK	Slovensko	218 221	17 109	78,40
2016	4090000	Přírodní med	CL	Chile	130 878	8 600	65,71
2016	4090000	Přírodní med	CN	Čína	125 236	6 096	48,68
2016	4090000	Přírodní med	ES	Španělsko	101 324	11 328	111,80
2016	4090000	Přírodní med	AR	Argentina	76 782	4 235	55,16
2016	4090000	Přírodní med	RO	Rumunsko	44 302	4 069	91,85
2016	4090000	Přírodní med	NL	Nizozemsko	29 249	2 449	83,73
Součet:					1 670 677	127 879	79,77
2017	4090000	Přírodní med	UA	Ukrajina	942 408	41 552	44,00
2017	4090000	Přírodní med	SK	Slovensko	379 338	29 529	78,00
2017	4090000	Přírodní med	UY	Uruguay	298 075	18 528	62,00
2017	4090000	Přírodní med	MD	Moldavská republika	227 400	13 766	61,00
2017	4090000	Přírodní med	CL	Chile	214 635	16 470	77,00
2017	4090000	Přírodní med	DE	Německo	194 360	22 857	118,00
2017	4090000	Přírodní med	IT	Itálie	129 613	2 179	17,00
2017	4090000	Přírodní med	CN	Čína	124 819	5 893	47,00
2017	4090000	Přírodní med	MX	Mexiko	124 442	9 139	73,00
2017	4090000	Přírodní med	ES	Španělsko	123 265	14 638	119,00
Součet:					2 758 355	174 551	69,60
2018	4090000	Přírodní med	UA	Ukrajina	615 980	28 880	47,00
2018	4090000	Přírodní med	MD	Moldavská republika	391 930	20 597	53,00
2018	4090000	Přírodní med	SK	Slovensko	315 263	23 884	76,00
2018	4090000	Přírodní med	IT	Itálie	246 287	1 525	62,00
2018	4090000	Přírodní med	DE	Německo	198 903	27 372	138,00
2018	4090000	Přírodní med	CN	Čína	163 936	7 210	44,00
2018	4090000	Přírodní med	UY	Uruguay	151 649	8 440	56,00
2018	4090000	Přírodní med	AR	Argentina	116 912	6 736	58,00
2018	4090000	Přírodní med	HU	Maďarsko	111 179	8 003	72,00
2018	4090000	Přírodní med	RO	Rumunsko	87 257	6 900	79,00
Součet:					2 399 296	139 547	68,50

Pramen: Hodnoty dovozu podle údajů ČSÚ

Tab. č. 24 Vývoz medu od roku 2013 do roku 2018 – uvedeno 10 zemí s největším podílem vývozu.

Období	Kód zboží	Název zboží	Kód země	Název země	Netto (kg)	Stat. hodnota CZK (tis.)	Kč/kg
2013	4090000	Přírodní med	SK	Slovensko	570 182	39 618	69,48
2013	4090000	Přírodní med	DE	Německo	298 003	22 162	74,37
2013	4090000	Přírodní med	FR	Francie	220 512	15 190	68,89
2013	4090000	Přírodní med	RO	Rumunsko	147 184	8 645	83,48
2013	4090000	Přírodní med	SE	Švédsko	113 976	9 515	83,48
2013	4090000	Přírodní med	GB	Spojené království	69 394	4 837	69,70
2013	4090000	Přírodní med	PL	Polsko	35 063	2 905	82,85
2013	4090000	Přírodní med	BG	Bulharsko	28 040	1 473	52,53
2013	4090000	Přírodní med	MD	Moldavská republika	20 000	1 181	59,05
2013	4090000	Přírodní med	PT	Portugalsko	13 500	993	73,56
Součet:					1 543 894	107 992	70,00
2014	4090000	Přírodní med	SK	Slovensko	421 117	39 467	93,72
2014	4090000	Přírodní med	FR	Francie	347 010	25 963	74,82
2014	4090000	Přírodní med	DE	Německo	344 888	32 943	95,52
2014	4090000	Přírodní med	PT	Portugalsko	24 300	1 883	77,49
2014	4090000	Přírodní med	UA	Ukrajina	18 000	1 583	87,93
2014	4090000	Přírodní med	BG	Bulharsko	7 912	619	78,21
2014	4090000	Přírodní med	PL	Polsko	6 785	1 955	288,10
2014	4090000	Přírodní med	HU	Maďarsko	4 550	474	104,16
2014	4090000	Přírodní med	CH	Švýcarsko	3 491	469	134,21
2014	4090000	Přírodní med	SE	Švédsko	2 880	92	32,16
Součet:					1 180 933	105 448	106,63
2015	4090000	Přírodní med	FR	Francie	331 045	27 135	81,97
2015	4090000	Přírodní med	SK	Slovensko	299 883	31 698	105,70
2015	4090000	Přírodní med	DE	Německo	176 279	22 495	127,60
2015	4090000	Přírodní med	GB	Spojené království	45 297	4 855	107,18
2015	4090000	Přírodní med	PT	Portugalsko	21 600	1 730	80,09
2015	4090000	Přírodní med	UA	Ukrajina	12 000	1 090	90,83
2015	4090000	Přírodní med	PL	Polsko	6 849	2 091	305,30
2015	4090000	Přírodní med	CH	Švýcarsko	5 882	658	111,87
2015	4090000	Přírodní med	HU	Maďarsko	4 333	586	135,24
2015	4090000	Přírodní med	IQ	Irák	1 179	228	193,38
Součet:					904 347	92 566	133,92

Období	Kód zboží	Název zboží	Kód země	Název země	Netto (kg)	Stat. hodnota CZK (tis.)	Kč/kg
2016	4090000	Přírodní med	SK	Slovensko	506 478	48 940	96,63
2016	4090000	Přírodní med	DE	Německo	409 134	36 348	88,84
2016	4090000	Přírodní med	FR	Francie	307 500	23 741	77,21
2016	4090000	Přírodní med	GB	Spojené království	92 376	8 229	89,08
2016	4090000	Přírodní med	UA	Ukrajina	75 000	4 834	64,45
2016	4090000	Přírodní med	PL	Polsko	7 487	1 956	261,25
2016	4090000	Přírodní med	PT	Portugalsko	7 200	564	78,33
2016	4090000	Přírodní med	CH	Švýcarsko	4 920	547	111,18
2016	4090000	Přírodní med	HU	Maďarsko	3 868	510	131,85
2016	4090000	Přírodní med	LT	Litva	907	226	249,17
Součet:					1 414 870	125 895	124,80
2017	4090000	Přírodní med	DE	Německo	587 680	53 890	92,00
2017	4090000	Přírodní med	SK	Slovensko	515 762	47 243	92,00
2017	4090000	Přírodní med	FR	Francie	245 811	16 846	69,00
2017	4090000	Přírodní med	GB	Spojené království	137 889	11 265	82,00
2017	4090000	Přírodní med	PT	Portugalsko	22 500	1 822	81,00
2017	4090000	Přírodní med	UA	Ukrajina	14 100	1 266	90,00
2017	4090000	Přírodní med	PL	Polsko	5 885	1 214	206,00
2017	4090000	Přírodní med	CH	Švýcarsko	4 330	492	114,00
2017	4090000	Přírodní med	HU	Maďarsko	4 178	554	133,00
2017	4090000	Přírodní med	LB	Libanon	498	324	650,00
Součet:					1 538 633	134 916	160,90
2018	4090000	Přírodní med	SK	Slovensko	393 474	36 885	94,00
2018	4090000	Přírodní med	DE	Německo	362 899	34 650	95,00
2018	4090000	Přírodní med	FR	Francie	184 113	12 095	66,00
2018	4090000	Přírodní med	GB	Spojené království	67 618	5 380	80,00
2018	4090000	Přírodní med	PT	Portugalsko	31 500	2 354	75,00
2018	4090000	Přírodní med	AT	Rakousko	5 903	2 171	368,00
2018	4090000	Přírodní med	HU	Maďarsko	4 486	609	136,00
2018	4090000	Přírodní med	PL	Polsko	4 128	746	181,00
2018	4090000	Přírodní med	CH	Švýcarsko	3 544	307	87,00
2018	4090000	Přírodní med	LT	Litva	947	58	61,00
Součet					1 058 612	92 255	124,30

Pramen: Hodnoty vývozu podle údajů ČSÚ

Situace v Evropské unii

Níže uvedené údaje získané ze statistické on – line databáze Food and Agriculture Organization of the United Nations jsou k datu vydání této zprávy k dispozici pouze do roku 2017.

Tab. č. 25 Počty včelstev v jednotlivých zemích EU v letech 2013 až 2017.

	2013	2014	2015	2016	2017
Belgie	31 500	32 000	32 322	32 860	33 300
Bulharsko	541 564	577 303	588 379	747 434	754 105
Česká republika	533 040	588 060	576 534	662 253	679 953
Estonsko	41 400	39 000	46 800	47 800	49 900
Finsko	43 000	60 000	61 000	64 000	68 000
Francie	794 733	767 334	800 834	794 209	786 172
Chorvatsko	547 300	560 400	564 700	495 800	486 271
Itálie	500 000	500 000	485 738	448 573	428 300
Kypr	40 778	42 505	46 529	43 143	49 616
Litva	88 300	92 100	121 658	130 331	133 508
Lotyšsko	84 000	86 000	95 000	93 000	97 000
Lucembursko	3 510	4 880	4 810	5 660	5 165
Maďarsko	678 000	745 000	773 000	772 000	816 000
Německo	708 775	741 461	771 851	748 444	681 682
Polsko	1 500 000	1 525 000	1 548 781	1 566 657	1 589 276
Portugalsko	223 390	207 241	193 523	193 148	191 136
Rakousko	382 638	376 121	347 100	354 100	353 300
Rumunsko	1 254 039	1 354 218	1 350 998	1 392 846	1 449 318
Řecko	1 456 711	1 528 767	1 519 122	1 538 394	1 561 498
Slovensko	254 859	256 462	273 302	263 009	277 859
Slovinsko	63 000	62 716	64 000	63 967	62 718
Španělsko	2 444 000	2 557 000	2 730 000	2 834 515	2 904 971
Švédsko	90 069	105 850	91 951	90 368	91 029

Pramen: FAOSTAT 2019

Tab. č. 26 Produkce medu v jednotlivých zemích EU v tunách v letech 2013 až 2017.

	2013	2014	2015	2016	2017
Bulharsko	10 065	9 268	11 388	10 218	11 807
Česká republika	8 063	7 163	9 228	10 113	9 365
Dánsko	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500
Estonsko	979	1 154	1 117	1 097	1 165
Finsko	1 600	2 600	1 500	1 200	2 059
Francie	11 771	9 867	15 960	11 351	12 393
Chorvatsko	8 992	6 269	11 477	8 677	8 805
Irsko	254	257	260	263	266
Itálie	9 500	9 525	9 634	9 705	9 500
Kypr	373	304	472	246	515
Litva	1 848	1 990	2 572	2 708	2 622
Lotyšsko	1 666	1 704	2 091	1 585	1 639
Lucembursko	87	131	180	82	91
Maďarsko	18 500	24 400	30 700	24 000	23 710
Německo	18 953	20 195	23 398	21 600	20 392
Polsko	15 498	12 836	18 969	18 893	17 089
Portugalsko	9 346	10 452	12 623	14 246	10 756
Rakousko	5 000	3 900	5 300	4 900	5 800
Rumunsko	26 678	18 040	27 893	21 202	24 611
Řecko	15 697	19 673	20 651	17 556	18 000
Slovensko	3 867	4 080	4 108	4 296	4 212
Slovinsko	2 400	471	2 047	1 298	804
Španělsko	30 613	32 174	33 441	31 018	29 393
Švédsko	3 118	4 091	3 427	3 281	3 400
Velká Británie	8 575	8 861	9 148	9 434	9 721

Pramen: FAOSTAT 2019

Tab. č. 27 Průměrná produkce medu na včelstvo v jednotlivých zemích EU v kg v letech 2013 až 2017.

	2013	2014	2015	2016	2017
Bulharsko	18,59	16,05	19,35	13,67	15,66
Česká republika	15,13	12,18	16,01	15,27	13,77
Estonsko	23,65	29,59	23,87	22,95	23,35
Finsko	37,21	43,33	24,59	18,75	30,28
Francie	14,81	12,86	19,93	14,29	15,76
Chorvatsko	16,43	11,19	20,32	17,50	18,11
Itálie	19,00	19,05	19,83	21,64	22,18
Kypr	9,15	7,15	10,14	5,70	10,38
Litva	20,93	21,61	21,14	20,78	19,64
Lotyšsko	19,83	19,81	22,01	17,04	16,90
Lucembursko	24,79	26,84	37,42	14,49	17,62
Maďarsko	27,29	32,75	39,72	31,09	29,06
Německo	26,74	27,24	30,31	28,86	29,91
Polsko	10,33	8,42	12,25	12,06	10,75
Portugalsko	41,84	50,43	65,23	73,76	56,27
Rakousko	13,07	10,37	15,27	13,84	16,42
Rumunsko	21,27	13,32	20,65	15,22	16,98
Řecko	10,78	12,87	13,59	11,41	11,53
Slovensko	15,17	15,91	15,03	16,33	15,16
Slovinsko	38,10	7,51	31,98	20,29	12,82
Španělsko	12,53	12,58	12,25	10,94	10,12
Švédsko	34,62	38,65	37,27	36,31	37,35

Pramen: FAOSTAT 2019

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

Vydalo Ministerstvo zemědělství
Těšnov 65/17, 110 00 Praha 1
internet: www.eagri.cz
e-mail: info@mze.cz

ISBN 978-80-7434-538-8